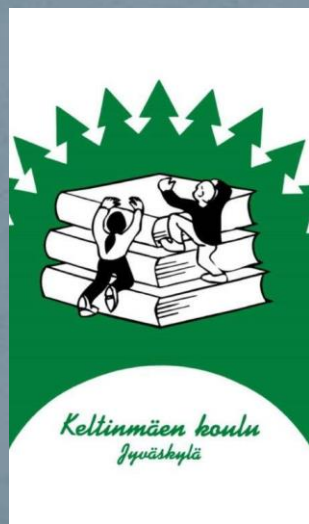

Sananlaskuprojekti

Keltinmäen koulu 6abc

Syksy 2014

Piia Veijonen
Anu Järventausta
Tero Kinnunen
Anu Sandvik

Suomeksi: Kukas kissan hännän nostaa, ellei kissa itse?

**Englanniksi: To blow your own trumpet.
(soittaa omaa trumpettiaan)**

Eläinaiheisia sananlaskuja **20 kpl**, sananlaskuille idiomaattinen englanninkielinen (käännös).

Suomeksi: On kana kynittävänä.

Englanniksi: To have an axe to grind. (On kirves teroitettavana.)

Suomeksi: Kukas kissan hännän nostaa, ellei kissa itse?

Englanniksi: To blow your own trumpet. (soittaa omaa trumpettiaan)

Suomeksi: Olla kukkona tunkiolla.

Englanniksi: To rule the roost. (hallita kanalaa)

Suomeksi: On kuin takapuoleen ammuttu karhu.

Englanniksi: Like a bear with a sore head. (kuin päänsärkyinen karhu)

Suomeksi: Älä tee kärpäsestä härkästä.

Englanniksi: Don't make a mountain out of a molehill. (Älä tee vuorta myyränkeosta.)

Sananlaskujen kuvittaminen

Kummioppilaat (1. luokka) kuvittivat suomenkielisen sananlaskun.

6. luokkalaiset kuvittivat englanninkielisen sananlaskun.

**Suomeksi: Olla kukkona
tunkiolla.**

**Englanniksi: To rule the roost.
(hallita kanalaa)**

Suomeksi: Älä tee kärpäsestä härkästä.

Englanniksi: Don't make a mountain out of a molehill.

(Älä tee vuorta myyränkeosta.)

**Suomeksi: On kuin takapuoleen
ammuttu karhu.**

**Englanniksi: Like a bear with a sore
head. (kuin päänsärkyinen karhu)**

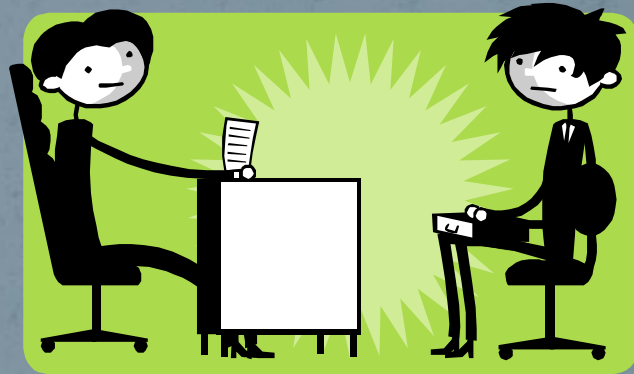
Sananlaskujen haastattelumoniste

sananlaskujen merkitys + tilanne, jossa sananlaskua käytetään
sama sananlasku kolmella oppilaalla

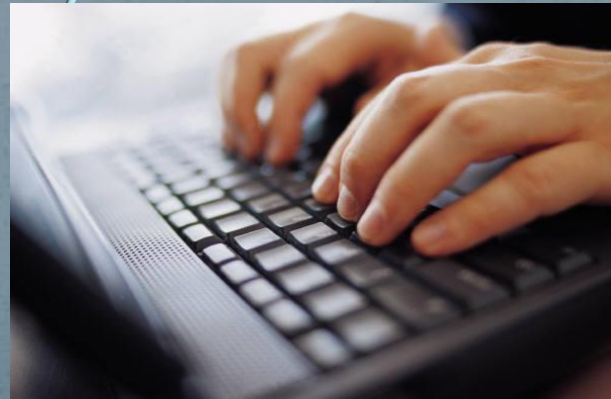
	Mitä sananlasku tarkoittaa?	Missä tilanteessa tätä sananlaskua voisi käyttää?
Kummioppilas 1. lk		
Oppilas 6. lk		
Oppilaan vanhempi		
Oppilaan isovanhempi		

Haastatteluiden nauhoitus iPadeilla
tai omilla laitteilla

Vastausten litterointi ja vastausten
koonti tiedostoon

Suomeksi: Kukas kissan hännän nostaa, ellei kissa itse?

Englanniksi: To blow your own trumpet. Puhaltaa omaa trumpettia.

	Mitä sananlasku tarkoittaa?	Missä tilanteessa tätä sananlaskua voisi käyttää?
Kummioppilas 1. lk Poika, 6v	Ihmisen häntä... eiku ihminen nostaa sen hännän.	Ku kun se on vihanen.
Oppilas 6. lk Poika, 11v	Kun joku tyyppi ei osaa tehdä mitään.	Kun joku valittaisi vatsavaivoja, kun kukaan muu ei voi vaikuttaa siihen.
Oppilaan vanhempi Mies, 41v	Kuka sinua kehuu, ellet sinä itse.	Kun on esimerkiksi tehnyt maalin ottelussa.
Oppilaan isovanhempi Nainen, 65v	Niin et tota pitää arvostaa itseänsä, ja jos tekee jotain hyvin niin voi sanoa ette -Kukas kissan hännän nostaa ellei kissa itse.	No vaikka sellaisessa tilanteessa että on tehnyt jotain hyvin.

Suomeksi: Oikea koiran ilma.

Englanniksi: Fine weather for ducks.

	Mitä sananlasku tarkoittaa?	Missä tilanteessa tätä sananlaskua voisi käyttää?
Kummioppilas 1. lk Tyttö, 7v.	"Mä en tiä mitä se tarkoittaa."	"Mä en tiä mitä se tarkoittaa"
Oppilas 6. lk Tyttö, 12 v.	"Eli se niin ku on sitä, että on tosi hyvä ilma, että kaikista on tosi kiva olla ulkona ja öö.. nii, että on tosi hyvä ilma ja nii."	" Öö sitä vois käyttää sellasessa tilanteessa, että on tosi hyvä ilma eli ei sada vettä ja niin ku on tosi poutasta ja niin ku öö.. kaikki asiat on ihan tosi hyvin kaikilla eläimillä ja ihmisillä ja ilma on hyvä. Semmonen "
Oppilaan vanhempi Nainen, 37	" Se on semmonen äärimmäisen huono sää sateinen ja tuulinen ja myrskynen , jolloin kukaa muu kuin vahtikoira ei ole ulkona."	" Itse voisin käyttää esimerkiksi siinä tilanteessa jos olisin suunnitellut lähteväni ulos lenkille ja katsonkin ikkunasta ulos ja siellä onkin ihan hirveen huono sää ja sanon, että –Empäs lähekkään ku siellä on tollanen koiran ilma."
Oppilaan isovanhempi Nainen, 59	"Koiran ilma on niin kamala ilma, että siellä ei voi olla kuin koira ulkona."	" Tuulee, myrskyy, sataa viisto räntää ja on kylmä pohjois tuuli, niin silloin on koiran ilma."

Yhtäläisyyksien ja erojen etsiminen vastauksista

Suomeksi: Oikea koiran ilma.

Englanniksi: Fine weather for ducks. (Hyvä ilma ankoille.)

Haastateltavien vastaukset	Oppilas 1 (6. lk)			
	Kummi-oppilas 1. lk	Oppilas 6. lk	Vanhempi	Isovanhempi
En tiedä.	☒	☐	☐	☐
Hyvä ja aurinkoinen sää.	☐	☒	☐	☐
Myrskyinen ja sateinen sää.	☐	☐	☒	☒
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐

Yhtäläisyyksien ja erojen etsiminen vastauksista

Suomeksi: Selvää pössinlihaa.

Englanniksi: Plain sailing. (Mutkatonta purjehdusta.)

Haastateltavien vastaukset	Oppilas 1 (6. lk)			
	Kummi-oppilas 1. lk	Oppilas 6. lk	Van- hempi	sisko
Lampaanlihaa.	☒	☐	☐	☐
Selvä asia.	☐	☒	☐	☐
Asia on helppo/osaa hyvin.	☐	☐	☒	☒
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐

HENKILÖKOHTAINEN TUTKIMUSRAPORTTI:

Sananlaskujen merkitykset /eri ikäisten
tulkinnat (vertailu / raportti)

Raporttipohja: ohjeet kirjoittamiseen

SISÄLTÖ

1 MITÄ TUTKITAAN.....	3
2 MITEN TUTKITAAN	3
3 TULOKSET	4
3.1 Tutkittavien tulkinnat sananlaskuista	4
3.2 Erot tutkittavien tulkinnoissa.....	4
3.3 Suomenkielisen ja englanninkielisen sananlaskun erot.....	5
4 POHDINTA.....	6
5 LIITTEET	7
LIITE 1 Suomenkielisen sananlaskun kuva	7
LIITE 2 Englanninkielisen sananlaskun kuva.....	8
LIITE 3 Koontitaulukot.....	9

Automaattinen sisällysluettelo. Sisällysluettelon saa päivitettyä, kun sitä klikkaa hiiren oikealla ja valitsee ”Päivitä kenttä” ja ”Päivitä koko luettelo.”

Raporttipohja: ohjeet kirjoittamiseen

1 MITÄ TUTKITAAN

Johdattele lukija aiheeseen. Mikä on tutkimuksen aihe ja miksi aihetta tutkitaan?

2 MITEN TUTKITAAN

Tutkimuksessa tutkittu sananlasku

Sananlasku suomeksi ja englanniksi (sulkeissa suomennettuna)

Kerro lyhyesti, millä tavoin sananlaskut eroavat toisistaan.

Mitkä ovat tutkimuksen tavoitteet ja mihin kysymyksiin tutkimus haluaa vastata?

Tavoitteena on selvittää, miten eri ihmiset ymmärtävät sananlaskut.

Mitä vaiheita tutkimuksen tekemiseen kuului?

Miten tutkimus eteni?

Kuka toteutti tutkimuksen?

Keitä tutkittiin?

Miten eroja tutkittavien välillä tutkittiin?

Kuinka montaa henkilöä tutkimukseen haastateltiin?

Kuinka kauan aikaa yhteen haastatteluun suurin piirtein meni?

Raporttipohja: ohjeet kirjoittamiseen

3 TULOKSET

*Tämän osuuden kirjoittamisessa käytetään apuna erillistä taulukkoa (tiedosto [taulukkopohja.docx](#))
Tämä osuus on tässä tutkimuksessa tärkein, joten osuudesta saa tulla myös pitkä*

3.1 Tutkittavien tulkinnat sananlaskuista

Katso taulukon vasemmasta sarakkeesta tiivistetyt vastaukset. Kuvaile hieman, millaisia vastauksia kukin tiivistetty vastaus sisältää.

Miten haastatellut selittivät sananlaskuja?

Voit myös ottaa lainauksia alkuperäisistä vastauksista esimerkeiksi tekstiin. Kirjoita lainaukset lainausmerkkeihin ja kursivoi ne jotta lainaukset erottuvat muusta tekstistä.

Millaisia esimerkkejä tutkittavat antoivat siitä, missä tilanteessa sananlaskua voi käyttää?

Raporttipohja: ohjeet kirjoittamiseen

3.2 Erot tutkittavien tulkinnoissa

Tätä varten sinun tulee tulkita taulukkoon keräämiesi raksien sijaintia. Kerääntyvätkö raksit tiettyyn paikkaan, mitä tämä tarkoittaa?

Ovatko tutkittavien vastaukset identtisiä?

Jos eivät, mikä oli *suosituin* tulkinta sananlaskulle? Vai olivatko kaikki tulkinnat erilaisia?

Millä tavalla tutkittavien tulkinnat sananlaskuista ovat samanlaisia? Missä asioissa ne erosivat toisistaan?

Onko heidän tulkinnoissaan samankaltaisia piirteitä (ovatko kaikki esimerkiksi samaa mieltä sopivasta käyttötilanteesta)?

Mistä erot tai yhtäläisyydet voivat johtua (tutkittavien ikä/kulttuurinen tausta, sananlaskun yleisyys, muu syy?)

Eroaako jonkun *yksittäisen tutkittavan* vastaukset paljon muiden vastauksista?

Onko jonkin henkilön tulkinta erilainen kuin muiden? Mistä tämä voi johtua (tutkittavien ikä/kulttuurinen tausta, muu syy?)

Oliko tutkittavissa joku, kuka ei ollut kuullut sananlaskua koskaan, eikä tiennyt siitä mitään? Mistä tämä voisi johtua?

Onko eroa siinä, kuinka varmoja eri-ikäiset haastateltavat olivat vastauksistaan?

Olivatko esimerkiksi molemmat isovanhemmat epävarmoja vastauksesta?

→ Voidaanko siis ajatella, että sananlasku on ollut yleisempi jonakin aikana?

Raporttipohja: ohjeet kirjoittamiseen

4 POHDINTA

Omat kokemukset tutkimuksen tekemisestä

Mikä oli helppoa, vaikeaa, mielenkiintoista?

Miltä tuntui haastatella ihmisiä tutkimuksen? Entä miltä tuntui itse vastata kysymyksiin?

Miltä vastausten erojen ja yhtäläisyyksien etsiminen tuntui? Mikä oli helppoa, mikä vaikeaa?

Ajatuksia tutkimuksen tuloksista

Yllättikö jokin löytämässäsi tuloksissa, miksi?

Mikä oli mielestäsi mielenkiintoisin löytämäsi asia?

Mikä jäi eniten mieleen suomenkielisen ja englanninkielisen sananlaskun eroista?

Tutkimuksen tekeminen

Mitä opit tutkimuksen tekemisestä?

Mitä tekisit nyt toisin, jos tekisit tutkimuksen uudestaan?

Jatkotutkimusideoita

Jäikö jokin asia sananlaskuihin vielä askarruttamaan, mikä?

Mitä sananlaskuista voisi vielä mielestäsi tutkia?

Miten toteuttaisit tutkimuksen?

Näyte oppilaan raportista

1 MITÄ TUTKITAAN

Sananlaskut kuuluvat ihmisten elämään eritavoilla. Jotkut käyttävät sananlaskuja usein ja jotkut ei taas ollenkaan. Minä tutkin sananlaskua ”Oikea koiran ilma” ja sitä mikä sen merkitys on eri ikäisille henkilöille.

2 MITEN TUTKITAAN

Tutkin sananlaskua ”*oikea koiran ilma.*” Englanniksi sama sananlasku on ”*Fine weather for ducks.*” eli ”Hyvä sää ankoille.” Sananlaskuissa on eri eläin, mutta niitä yhdistää se, että molemmissa puhutaan säästä.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää miten eri ihmiset ymmärtävät tämän sananlaskun. Pohdimme millaiset asiat voivat vaikuttaa vastaajien antamiin vastauksiin vertaillessamme niitä.

Tutkimus toteutettiin syksyn 2014 aikana. Haastattelin neljää henkilöä: 1. luokan kummioppilastani, 6. luokkalaista luokkakaveria, vanhempaani sekä isovanhempaani. Haastattelut olivat noin minuutin mittaisia lyhyitä haastatteluja, jotka nauhoitettiin ja litteroitiin. Lopuksi haastattelut taulokoitiin yhteen taulukkoon ja niiden väliltä etsittiin eroja.

Näyte oppilaan raportista

3.3 Suomenkielisen ja englanninkielisen sananlaskun erot

Suomenkielinen ”näyttää leijonankyntensä” ja englanninkielinen ”to set the world on fire” eroavat toisistaan täysin. Suomenkielisessä sananlaskussa puhutaan leijonasta, kun englanninkielisessä sananlaskussa puhutaan tulesta. Sananlaskuja ei yhdistä mikään.

Erot voivat vaikuttaa sananlaskujen tulkintaan niin, että suomenkielisessä sananlaskussa asia yhdistetään leijonaan, joka saduissa rohkea eläin. Englanninkielisessä sananlaskussa asia taas yhdistetään tuleen laittamiseen, joka mielletään hieman pahemmaksi asiaksi.

Näyte oppilaan raportista

4 POHDINTA

Tutkimuksen tekeminen oli hauskaa ja mielenkiintoista, pidän tällaisista tehtävistä. Koontitaulukoiden tekeminen oli helppoa, mutta itse raportin kirjoittaminen oli hieman haastavaa. Oli mielenkiintoista kuulla, miten eri-ikäiset ihmiset mieltävät ikivanhat sananlaskut. Haastattelemisen hoitui minulta melko rutiininomaisesti. Oli mielenkiintoista miettiä sananlaskua, koska en ole koskaan aiemmin miettinyt asiaa sen syvällisemmin. Vastausten erojen etsiminen oli melko helppoa, koska kolmen vastaajan vastaukset olivat aika lailla samanlaiset.

Minut yllätti lähinnä se, ettei vastaajista nuorin tiennyt sananlaskua ensin lainkaan. Mielestäni mielenkiintoisin asia oli englanninkielisen ja suomenkielisen sananlaskun erot. Se, että englanninkielinen sananlasku oli vielä väkivaltaisempi kuin suomalainen sananlasku jäi mieleen...

Yhteinen raportti

- ❖ Kolme oppilasta on tehnyt omat henkilökohtaiset raporttinsa samasta sananlaskusta.
- ❖ Oppilaat tutustuvat toisensa raportteihin.
- ❖ Oppilaat yhdistävät tutkimustuloksensa ja tekevät yhden yhteisen tutkimusraportin.
- ❖ Oppilaat (kolmen hengen ryhmä) esittelevät omaan sananlaskuunsa liittyvät tutkimustulokset muille 6. luokkalaisille oppilaille.

NÄYTTELY - PEDAGOGINEN SEINÄ

sananlaskut ja kuvitukset koulun seinälle:
tehtäviä sananlaskuista / kuvista
- esim. kuvien ja sananlaskujen
yhdistäminen suomeksi / englanniksi /
venäjäksi (QR-koodit), tutkimusraportit
osaksi näyttelyä

Kiitos!

Suomeksi: Selvää pössinlihaa.

Englanniksi: Plain sailing.
(Mutkatonta purjehdusta.)

